

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ У СТВОРЕННІ ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ НАСАДЖЕНЬ

В.І. ЧОРНОДОН, викладач

Технологічно-промисловий коледж ВДАУ

В умовах переходу України до ринкового ведення господарства гостро постає проблема фінансового забезпечення підприємств, визначення джерел залучення інвестицій, при цьому першочерговим завданням постає розробка нових методичних підходів щодо визначення економічної ефективності інвестицій. Відбулися різкі зміни й у сфері фінансування садівничих агроформувань, цей фактор вимагає перегляду усіх складових виробничого процесу й підходів до визначення економічної ефективності інвестицій, як одного з основних чинників у створенні (відтворенні) плодкових і ягідних насаджень.

Оцінюючи економічну ефективність їх продуктивного використання, дуже важливо одночасно враховувати й ефективність інвестицій в основний капітал галузі — багаторічні насадження як протягом продуктивного їх використання, так і на етапі (стадії) створення. Ефективність інвестицій в основний капітал на стадії створення насаджень визначається за такими показниками: 1) обсяг інвестицій (капітальних вкладень) на створення 1 га насаджень (їх балансова вартість), грн; 2) трудомісткість створення насаджень (витрати праці на створення 1 га саду, ягідника), грн; 3) строк переведення молодих насаджень до складу плодоносних, рік, місяць; 4) середня тривалість трансформації вкладень (інвестицій) у діючі основні засоби виробництва (лаг створення), рік, місяць.

Середня тривалість часу, протягом якого капітальні вкладення не дають ефекту (процес інвестицій у створення насаджень, це по-суті, незавершене виробництво) буде коротшим, ніж тривалість часу від закладання саду, ягідника до вступлення їх у товарне плодоношення. Звідси й формується певний розподіл вкладень за роками вирощування молодих насаджень майже завжди (за невеликим винятком, зокрема по суниці) буде коротшим, ніж тривалість часу від складання саду, ягідника до вступлення їх у товарне плодоношення. Цей показник обчислюємо за формулою:

$$K = \frac{L1 + L2 + L3 + \dots + Ln}{L};$$

Де К — лаг створення насаджень, або середній період трансформації капітальних вкладень у діючі основні засоби виробництва, роки;

$L1+L2+L3+\dots+Ln$ — обсяг капітальних вкладень наростаючим підсумком за роками їх задіяння до переведення молодих насаджень у склад плодоносних, грн;

L — загальний обсяг капітальних вкладень (інвестицій), грн.

Основними показниками економічної ефективності капітальних вкладень (інвестицій) у створення садів і ягідників в роки їх продуктивного використання є коефіцієнт такої ефективності (або рівень рентабельності) та строк окупності вкладень.

Коефіцієнт економічної ефективності капітальних вкладень у створення багаторічних насаджень визначаємо за формулою :

$$Re = \frac{P}{O \times Q};$$

Де : Re — коефіцієнт економічної ефективності;

P — прибуток (чистий дохід) за 1 га плодкових чи ягідних насаджень, грн.;

O — капітальні вкладення на створення насаджень (їх балансова вартість), грн.;

Q — коефіцієнт, що характеризує питому вагу насаджень в обсязі всіх основних засобів виробництва, задіяних у виробництво продукції.

Для повнішої оцінки економічної ефективності капітальних вкладень (інвестицій) у створення плодоягідних насаджень доцільно використовувати й такі додаткові показники : обсяг валової, товарної продукції, прибутку з 1 га плодоносних садів (ягідників), грн, врожайність, т/га, рівень рентабельності виробництва продукції, %, її собівартість, матеріаломісткість, енергомісткість, трудомісткість.